

Commissie voor de milieu-effectrapportage	
inge-	9 OKT. 2007
numm	
dossier	1897-41
kopie naar :	Dr. aa

Commissie voor de milieueffectrapportage
t.a.v. G. Draaijers
Postbus 2345
3500 GH Utrecht

SenterNovem

Datum
Den Haag, 5 oktober 2007
Uw referentie

Onze referentie
DDUE0786676

Directe telefoon
070-379 89 79

E-mail
c.j.h.vandenbosch@minez.nl

Onderwerp

Richtlijnen voor het milieueffectrapport Aardgastransportleiding Angerlo-Beuningen

Geachte heer Draaijers,

De startnotitie m.e.r. Aardgastransportleiding Angerlo-Beuningen lag ter inzage van 22 maart tot en met 2 mei 2007. U bent toen in de gelegenheid gesteld om een advies te geven op deze startnotitie. Bij deze informeer ik u over het vervolg.

Gasunie zal een milieueffectrapport (MER) opstellen voor dit project ter onderbouwing van de benodigde bestemmingsplanherzieningen en de vergunningaanvragen in het kader van de Wet beheer rijkswaterstaatwerken en de Grondwaterwet. Bij dit project zullen 12 verschillende overheden zelfstandig richtlijnen vaststellen.

Bij deze melden wij u dat de richtlijnen door gemeente Westervoort op 17 december en door gemeente Duiven op 24 september conform het gezamenlijke ambtelijke voorstel van 6 juni 2007 zijn vastgesteld. Provincie Gelderland heeft de richtlijnen, althans "voor zover zij betrekking hebben op het onttrekken van grondwater" in haar vergadering van Gedeputeerde Staten van Gelderland ook conform vastgesteld.

Onze verwachting is dat andere overheden (nagenoeg) gelijklopende richtlijnen zullen vaststellen. Zodra alle 12 overheden richtlijnen hebben vastgesteld zullen wij u een brief sturen met daarin een opsomming van eventuele afwijkingen van deze eerste vastgestelde richtlijnen.

U kunt zelf de voortgang van het vaststellen van de richtlijnen volgen op onze website: www.bureau-energieprojecten.nl; klik in de navigatie op 'projecten' / 'Gasunie N-Z leiding' / 'MER4 A-B'. Op deze website vindt u ook andere informatie over het project.

Met vriendelijke groet,

mr ir C.J.H. van den Bosch,
Bureau Energieprojecten.

Bijlage: gezamenlijke ambtelijk voorstel.

Bureau Energieprojecten

- Coördineert de vergunningverlening van grote energieprojecten met als doel de doorlooptijd van deze vergunningtrajecten te bekorten.
- Meer informatie: www.bureau-energieprojecten.nl

Bureau Energieprojecten
SenterNovem
Postbus 93144
2509 AC Den Haag
T +31 (0)70 379 73 98
F +31 (0)70 379 74 23

Aardgastransportleiding Angerlo-Beuningen

Richtlijnen voor het milieueffectrapport

Ambtelijk voorstel d.d. 6 juni 2007

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING	1
2.	HOOFDPUNTEN VAN HET MER	2
3.	ACHTERGROND EN BESLUITVORMING	2
3.1	Achtergrond en doelstelling	2
3.2	Beleidskader	2
3.3	Te nemen besluiten en procedures	3
4.	VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN.....	3
4.1	Keuze voorkeurstracé en alternatieven	3
4.2	Meest milieuvriendelijk alternatief	4
5.	HUIDIGE SITUATIE EN GEVOLGEN VOOR HET MILIEU	5
5.1	Geohydrologie, bodem en water	5
5.2	Natuur	5
5.3	Landschap, cultuurhistorie en archeologie.....	6
5.4	Veiligheid.....	6
6.	OVERIGE HOOFDSTUKKEN VAN HET MER.....	7

BIJLAGEN

1. Richtlijnenadvies van de Commissie voor de m.e.r. d.d. 23 mei 2007
2. Ingekomen inspraakreacties en adviezen

1. INLEIDING

N.V. Nederlandse Gasunie heeft het voornemen om tussen Angerlo en Beuningen twee aardgastransportleidingen aan te leggen. Het betreft twee aansluitleidingen van circa 35 km met een doorsnede van 48 inch (120 cm.) en een maximale gasdruk van 79,9 bar¹. De bestemmingsplannen van de gemeenten op het gekozen tracé voor deze aardgasleidingen dienen hiervoor herzien te worden. Ook zijn er vergunningen nodig in het kader van de Wet beheer rijkswaterstaatswerken (Wbr) en de Grondwaterwet (Gww). Ter onderbouwing van de bestemmingsplanherzieningen en de aanvragen van bovengenoemde vergunningen wordt een milieueffectrapport opgesteld.

Voor de herziening van de bestemmingsplannen is de plan-m.e.r.-procedure van toepassing omdat:

- het voorgenomen tracé Natura2000-gebieden (Gelderse Poort, Uiterwaarden Waal) doorkruist;
- de bestemmingsplannen het kader kunnen vormen voor project-m.e.r.-(beoordelings)-plichtige besluiten op grond van de Wbr en Gww.

Met het doorlopen van de project-m.e.r.-procedure wordt tevens invulling gegeven aan de procedurele eisen van een plan-m.e.r.-procedure. Ook inhoudelijk zullen aan de vereisten van beide procedures worden voldaan.

Voor de Wbr-vergunningen is Rijkswaterstaat het bevoegde gezag, voor de Gww-vergunningen de provincie Gelderland. De gemeenten Zevenaar, Duiven, Westervoort, Linge- waard, Overbetuwe, Beuningen, Wijchen, Rijnwaarden en Montferland zijn bevoegd gezag waar het gaat om de herziening van een bestemmingsplannen. Bureau Energieprojecten², ondergebracht bij SenterNovem³, coördineert de bevoegde instanties.

Bij brief van 16 maart 2007 is de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over de richtlijnen voor het milieueffectrapport (MER). De m.e.r.-procedure ging van start met de kennisgeving van de startnotitie in de Staatscourant nr. 57, d.d. 21 maart 2007 en een aantal regionale en lokale weekbladen.

De Commissie voor de m.e.r. heeft haar advies uitgebracht op 23 mei 2007. Dit advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r. – verder aangeduid als ‘de Commissie’. Het bedoelt aan te geven welke informatie het MER moet bieden om het milieubelang volwaardig in de besluitvorming mee te wegen. De Commissie bouwt in haar advies voort op de startnotitie. Dat wil zeggen dat dit advies **niet** zelfstandig leesbaar is, maar in combinatie met de startnotitie moet worden gelezen.

Via SenterNovem, Bureau Energieprojecten heeft de Commissie kennis genomen van de inspraakreacties en adviezen⁴. Dit advies verwijst naar een reactie als die nieuwe inzichten naar voren brengt over specifieke lokale milieumomstandigheden of te onderzoeken alternatieven.

De richtlijnen van [de Raad van .../Gedeputeerde Staten van Gelderland/Rijkswaterstaat] voor het milieueffectrapport voor de aardgastransportleiding Angerlo-Beuningen van Gasunie zijn hierna weergegeven. Deze richtlijnen zijn voor een zeer groot deel conform het richtlijnenadvies van de Commissie voor de milieueffectrapportage.

De startnotitie geeft voor veel onderdelen aan wat in het MER aan de orde zal komen. Onderstaande richtlijnen zijn gericht op die onderwerpen die in het MER een nadere uitwerking of

¹ Per brief van 20 april 2007 heeft de Gasunie aangegeven dat het compressorstation bij Beuningen vervalt en vervangen wordt door uitbreiding van de afsluiterlocatie bij Hernen tot een reduceerstation. Deze afsluiterlocatie is onderdeel van de m.e.r.-procedure voor de gasleiding Beuningen-Odiliapeel.

² Een samenwerkingsverband tussen de ministeries van EZ, VROM en LNV.

³ Een agentschap van het ministerie van EZ.

⁴ Zie bijlage 2.

andere aanpak behoeven dan in de startnotitie is voorgesteld. Voor alle niet hieronder genoemde onderwerpen is de in de startnotitie voorgestelde aanpak richtlijn voor het MER.

Wat betreft de opzet van het MER wordt Gasunie verzocht het MER zodanig in te richten dat de watergerelateerde onderwerpen gemakkelijk terug te vinden zijn (in eigen waterparagrafen en/of door het opnemen van een index). Dit vergemakkelijkt het gebruik van het MER voor de Gww-vergunningverlening en bij het doorlopen van de watertoets bij bestemmingsplanherzieningen.

2. HOOFDPUNTEN VAN HET MER

[De Raad van .../Gedeputeerde Staten van Gelderland/Rijkswaterstaat] beschouwt de volgende punten als essentiële informatie in het milieueffectrapport. Dat wil zeggen dat het MER onvoldoende basis biedt voor het meewegen van het milieubelang in de besluitvorming, als de volgende informatie ontbreekt:

- Uitwerking van zowel de noordelijke als de zuidelijke variant tussen Angerlo en Bemmelen, en een op basis van de gevonden effecten onderbouwde keuze voor één van deze varianten.
- Een onderbouwing van de keuze van het voorkeustracé (zowel de keuze van de route door Nederland, als het regionale tracé Angerlo-Beuningen), met specifiek aandacht voor milieugerelateerde argumenten.
- Een adequate gebiedsbeschrijving en (ecologische) effectbeschrijving voor de passages door/nabij Natura 2000-gebieden en andere beschermde gebieden, waaronder EHS-gebieden en aardkundige waardevolle doorkruisingen.
- Een beschrijving van de effecten van de verschillende alternatieven op de veiligheid van mensen (plaatsgebonden risico en groepsrisico). De risicoschattingen dienen gemaakt te worden zoals wettelijk is voorgeschreven.
- Een heldere samenvatting die zelfstandig leesbaar is en een goede afspiegeling is van de inhoud van het MER.

3. ACHTERGROND EN BESLUITVORMING

3.1 Achtergrond en doelstelling

Achtergronden en doelstelling zijn in de startnotitie beschreven en kunnen in het MER worden overgenomen.

3.2 Beleidskader

Natuurwetgeving

Beschrijf in het MER hoe de provincie Gelderland de beschermingsregimes voor de (Provinciale) Ecologische Hoofdstructuur en andere gebieden met natuurwaarden toepast en welke consequenties dit heeft voor de realisatie van de aardgasleidingen. Beschrijf eveneens hoe de provincie in geval van effecten op deze gebieden omgaan met compensatie en saldering en welke consequenties dit heeft voor de realisatie van de aardgasleidingen.

De Gelderse Poort en de uiterwaarden van de Waal zijn aangewezen als Natura 2000-gebieden en zijn daarmee beschermde gebieden in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998. Beschrijf hoe met deze verschillende beschermingsregimes wordt omgegaan en welke consequenties dit heeft voor de realisatie van de aardgasleidingen.

Wetgeving externe veiligheid

De huidige regelgeving voor externe veiligheid bij hogedruk aardgasleidingen⁵ wordt momenteel herzien⁶. Omdat bij de besluitvorming moet worden uitgegaan van de dan geldende regelgeving dient het initiatief getoetst te worden aan zowel de huidige als toekomstige regelgeving op het gebied van externe veiligheid⁷.

Regionaal Plan Stadsregio Arnhem-Nijmegen 2005-2020

Het regionaal ruimtelijk beleid is vastgelegd in het Regionaal Plan Stadsregio Arnhem-Nijmegen 2005-2020. Dit Plan dient als beleidskader voor gemeentelijke bestemmingsplannen. Geef aan welke consequenties dit plan heeft voor de realisatie van de aardgasleidingen.

Beleidslijn grote rivieren

De beleidslijn grote rivieren beschrijft het afwegingskader voor de toelaatbaarheid van activiteiten in het rivierbed. Zij vormt het toetsingskader voor de verlening voor vergunningen op grond van de Wet beheer rijkswaterstaatswerken in het rivierbed. Geef aan welke consequenties deze beleidslijn heeft voor de realisatie van de aardgasleidingen.

3.3 Te nemen besluiten en procedures

De startnotitie gaat in op de te nemen besluiten en de te volgen (m.e.r.- en PWC⁸-)procedures. Speciale aandacht wordt gevraagd voor de Habitattoets conform de Natuurbeschermingswet 1998⁹. De Habitattoets kan maximaal uit drie fasen bestaan:

- de Oriëntatiefase (voorheen vaak voortoets genoemd), waarbij wordt bepaald of er sprake kan zijn van nadelige (cumulatieve) gevolgen¹⁰ voor Natura 2000-gebieden. Indien significante gevolgen al kunnen worden uitgesloten dient de Verslechterings- en Verstoringstoets te worden uitgevoerd;
- de Passende beoordeling in geval van kans op significante negatieve effecten. Indien met zekerheid kan worden gesteld dat er geen significante gevolgen zullen optreden zal de Verslechterings- en Verstoringstoets moeten worden uitgevoerd;
- de ADC-fase, in geval in de Passende beoordeling significante effecten niet met zekerheid kunnen worden uitgesloten. Hierbij moeten maximaal drie vragen beantwoord worden:
 - Zijn er Alternatieven die geen of minder schade toebrengen aan het Natura 2000-gebied?
 - Zijn er Dwingende redenen van groot maatschappelijk belang?
 - Indien er geen alternatieven zijn, maar wel dwingende redenen van groot openbaar belang; is Compensatie mogelijk?

4. VOorgenomen Activiteit en Alternatieven

4.1 Keuze voorkeurstracé en alternatieven

Geef in het MER een onderbouwing van de tracékeuze. Geef daarbij inzicht in de karakteristieken van mogelijke tracés, onder meer in de lengtes van doorsnijdingen van (ecologisch, aardkundig en landschappelijk) kwetsbaar gebied, de voor veiligheid relevante toetsingsafstanden en de (technische en procedurele) moeilijkheidsgraad van de realisatie van de routes. On-

⁵ Circulaire Zonering langs hogedruk aardgastransportleidingen, 1984.

⁶ Hier wordt ook op gewezen door de Gemeente Westervoort en de Gemeente Duiven (inspraakreacties nr. 7 en 17, bijlage 2).

⁷ De Minister van VROM heeft aangegeven in de tweede helft van 2007 een voorstel te doen voor een AMvB 'Buisleidingen'. Anticipeer hier zo goed mogelijk op.

⁸ Planologische werkcommissie.

⁹ Natuurbeschermingswet 1998, artikel 19d tot en met 19k. Zie ook Algemene handreiking Natuurbeschermingswet 1998 (LNV 2005).

¹⁰ Bijvoorbeeld cumulatieve gevolgen van de A15 en de zuidelijke variant. Zie in dit verband ook de inspraakreactie van de Gelderse Milieufederatie (inspraakreactie nr. 8, bijlage 2).

derbouw vervolgens op grond van welke overwegingen de keuze voor het voorkeurstracé is gemaakt.

Beschrijf de relatie met en de randvoorwaarden gevormd door de plannen voor de Huissense Waarden, Angerensche en Doorenborgsche buitenpolder (het gaat hier om kleiwinning, ontgronding en natuurontwikkeling).

Geef de gevolgen aan van het niet realiseren van het compressorstation bij Beuningen voor de tracékeuze van zowel deeltraject Angerlo-Beuningen als Beuningen-Odiliapeel.

In de inspraakreactie van de Stadsregio Arnhem-Nijmegen is aangegeven dat de gekozen noordelijke variant bij Duiven bij het bedrijventerrein Centerport Noord een nieuw tracé vormt, terwijl de zuidelijke variant een strakke bundeling met het bestaande tracé en de aan te leggen doortrekking van de A15 mogelijk maakt¹¹. Werk in het MER beide varianten uit¹². Breng bij uitwerking van de zuidelijke variant van het tracé Angerlo-Bemmel in beeld welke consequenties de keuze voor dit tracé heeft voor de tracékeuze voor rijksweg A15¹³. Neem contact op met Rijkswaterstaat om te bezien hoe in de corridor Duiven-Zevenaar bundeling gerealiseerd kan worden.

Het in de startnotitie voorgestelde tracé in het westelijke deel van de gemeente Overbetuwe is in de ogen van gemeente Overbetuwe niet optimaal, vanwege reeds geplande ontwikkelingen en de locatie van de kruisingen met de A15 en de Betuweroute. Presenteer daarom in het MER alternatieven voor dit tracédeel. Gedacht wordt daarbij aan een verschuiving in oostelijk richting over bijvoorbeeld enkele tientallen of honderden meters ten opzichte van de ligging van het tracé in de startnotitie. Beoordeel het voorgestelde tracé en de alternatieven daarvoor globaal. Selecteer – na overleg met de gemeente Overbetuwe¹⁴ – het tracé dat in het MER als voorkeurstracé volwaardig uitgewerkt wordt.

4.2 Meest milieuvriendelijk alternatief

Bij de ontwikkeling van het meest milieuvriendelijke alternatief (mma) dient aandacht te besteden aan minimalisering van effecten door de fasering en wijze van aanleg, en mogelijkerwijs door andere, realistische ruimtelijke varianten te ontwikkelen c.q. in beschouwing te nemen. Aandachtspunten zijn:

- de ruimtelijk gezien meest milieuvriendelijke tracévariant, bijvoorbeeld ten aanzien van plangebied Danenberg¹⁵;
- minimalisering van nadelige ecologische effecten tijdens de aanleg, bijvoorbeeld door seizoensplanning of door keuzes in de wijze van aanleg (minimalisering van verstoring door geluid, licht en beweging in met name Natura2000-gebieden en EHS);
- cultuurhistorische, archeologische en landschappelijke inpassing en de passage van waardevolle landschappelijke elementen;
- woon- en leefomgevingskwaliteit: minimale overlast voor omwonenden tijdens de aanleg en minimale veiligheidsrisico's tijdens zowel de aanleg- als de gebruiksfase;
- minimalisering van gebruiksbeperkingen voor andere in het studiegebied voorkomende functies;
- minimalisering van de breedte van de werkstrook, met name in kwetsbare gebieden.

¹¹ Zie inspraakreactie van de Stadsregio Arnhem-Nijmegen (inspraakreactie nr. 1, bijlage 2).

¹² Zie in dit verband ook de inspraakreactie van de Gemeente Westervoort (inspraakreactie nr. 7, bijlage 2).

¹³ Dat wil zeggen: in hoeverre legt een nieuwe gasleiding op het zuidelijke tracé beperkingen op in de keuze van het tracé voor rijksweg A15.

¹⁴ In zijn reactie (nr. 18) schrijft gemeente Overbetuwe: "Nader overleg dient plaats te vinden om te komen tot een optimale en zo gunstig mogelijke ligging van de gastransportleiding."

¹⁵ Zie in dit verband ook de inspraakreacties van Anonymus, K, van der Meulen en de Gemeente Duiven (inspraakreacties nr. 5, 14 en 17, bijlage 2).

5. HUIDIGE SITUATIE EN GEVOLGEN VOOR HET MILIEU

De startnotitie biedt een goede richtlijn voor de in het MER per deeltraject te beschrijven huidige situatie, autonome ontwikkelingen¹⁶ en milieugevolgen van het voornemen en de alternatieven. Presenteer in het MER per deeltraject een factsheet.

In de volgende paragrafen worden in aanvulling op de startnotitie enkele accenten gelegd voor de in het MER te beschrijven milieuaspecten.

5.1 Geohydrologie, bodem en water

Het studiegebied is gevarieerd in hoogteligging en wordt gekenmerkt door een afwisseling van geologische afzettingen. Beschrijf de (tijdelijke) gevolgen van de aanleg van de gastransportleidingen op de bodemopbouw.

In het MER dient het geohydrologisch systeem in kaart te worden gebracht. De geohydrologische beschrijving dient zich te richten op het grondwatersysteem, met aandacht voor grondwaterstromen en stromingspatronen (kwel en inzijging). Waar relevant dient een relatie te worden gelegd met de diepere geologische lagen. Speciale aandacht is nodig voor de gebieden met 'natte natuur'.

Geef inzicht in de effecten van graven en bronbemaling op het geohydrologisch systeem (onder andere op inzijging en, indien van toepassing, waterwinning). Dit kan geïllustreerd worden aan de hand van contourkaarten van de (freatische) grondwaterstandverandering. Ga ook in op de mogelijke aantasting (verdroging) van waardevolle geologische lagen of bodemtypen. Besteed eveneens aandacht aan de eventuele effecten van het testen van de leidingen.

In de nabijheid van de kruisingen van het tracé met het rivierbed en in de Loowaard en Huisensche waarden-zuid zijn (potentiële) puntverontreinigingen aanwezig¹⁷. Ook kan er op delen van het tracé sprake zijn van diffuse verontreinigingen. Presenteer in het MER het mogelijke effect van graaf- en bemalingswerkzaamheden ter plaatse van het tracé op de verspreiding van deze verontreinigingen. Geef tevens inzicht in hoe op verantwoorde wijze met de verontreinigingen wordt omgegaan (bijvoorbeeld: in depot gezet, saneren).

5.2 Natuur

Huidige situatie

Neem in het MER kaarten op waarop de ligging van Natura 2000-gebieden, beschermde natuurmonumenten, EHS-gebieden en andere gebieden met een beschermde status duidelijk staat aangegeven.

¹⁶ Uit de inspraakreacties blijkt dat de autonome ontwikkeling zoals weergegeven in de startnotitie niet geheel actueel/juist is. Zie in dit verband de inspraakreacties van de Gemeente Westervoort (waterbergingsopgave in de Duivense Broek; bouwlocatie tussen Westervoort en Duiven), Gelderse Milieufederatie (ontwikkeling landschapspark Danenberg;), de Provincie Gelderland (achterhaalde reservering MTC-terrein bij Valburg; ontwikkeling regionaal opstappunt (ROP)), de Gemeente Duiven (o.a. aanleg Deltalijn; geen zoekgebied voor functie wonen tussen Duiven en Zevenaar) en de Gemeente Overbetuwe (o.a. bedrijventerrein Merm; natuurontwikkeling rond Landgoed Loenen bij Slijk-Ewijk) (inspraakreacties 7, 8, 12, 17 en 18, bijlage 2). In Zevenaar is op het ogenblik een voorontwerpbestemmingsplan in procedure om de bouw van 450 woningen op de locatie Reisenakker mogelijk te maken. In de startnotitie is dit gebied niet gemarkeerd als toekomstige bebouwing.

¹⁷ Zie in dit verband de inspraakreactie van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat (inspraakreactie nr. 11, bijlage 2).

Geef ook (op kaart) een duidelijk beeld van voorkomen en verspreiding van de kwalificerende habitats en soorten in de Natura 2000-gebieden en van doeltypen en doelsoorten in de EHS-gebieden. Bied inzicht in de ecologische relaties in deze gebieden (functie als leefgebied, eco-hydrologische relaties) en de mate van kwetsbaarheid van deze relaties. Indien geen actuele gegevens beschikbaar zijn wordt geadviseerd een aanvullend onderzoek uit te voeren in deze gebieden.

Effecten

Het MER dient inzicht te bieden in de ecologische effecten van de verschillende alternatieven. Ga daarbij in op de tijdelijke effecten in de aanlegfase (zoals effecten van verstoring door geluid, verlichting en vervoersbewegingen) en op de langere termijneffecten van vergraving (zoals verstoring van de profielopbouw). Ga eveneens in op de effecten van bronbemaling. Beoordeel de regeneratiemogelijkheden van (karakteristieke) habitats in termen van kwetsbaarheid, (on)vervangbaarheid en hersteltijd. Motiveer de noodzaak voor het al dan niet uitvoeren van een Passende Beoordeling of Verslechterings- en Verstoringstoets.

Ten behoeve van een mogelijke ontheffingsaanvraag ingevolge de Flora- en faunawet zullen de nadelige effecten op beschermde soorten in kaart moeten worden gebracht. Geef in het MER aan of op grond van de beschikbare informatie te verwachten is dat er een ontheffing aangevraagd moet worden en of het aannemelijk is dat deze verleend kan worden.

Geef aan welke ruimte de planning voor de aanleg en ingebruikname van de gastransportleidingen laat om milieueffecten (met name effecten op de natuur) zoveel mogelijk te vermijden¹⁸.

5.3 Landschap, cultuurhistorie en archeologie

Gezien het karakter van het studiegebied dient specifiek aandacht uit te gaan naar landschap (inclusief aardkundige/geomorfolologische waarden), cultuurhistorie en archeologie. Beschrijf in het MER de betekenis en de relatieve zeldzaamheid van de landschappelijk, cultuurhistorisch en archeologisch waardevolle elementen in (de directe omgeving van) het plangebied. De beoordeling van het tracé(s) dient hierop te zijn toegespitst. Denk bijvoorbeeld aan aantasting van gaafheid en samenhang.

Geef aan hoe bij planontwikkeling en uitvoering rekening zal worden gehouden met aanwezige waarden.

5.4 Veiligheid

In de startnotitie staat al aangegeven dat een veiligheidsanalyse van de voorgenomen activiteit wordt uitgevoerd (plaatsgebonden risico en groepsrisico). Besteed in het MER enerzijds aandacht aan het risico van de gastransportleiding voor de omgeving en anderzijds aan het risico van activiteiten in de omgeving voor de gastransportleidingen¹⁹, onder andere door te inventariseren welke (beperkt) kwetsbare objecten beïnvloed kunnen worden door de gastransportleiding en tevens welke inrichtingen door een incident met de transportleiding nieuwe incidenten kunnen veroorzaken of andersom (BEVI-, BRZO-inrichtingen). Ook speciale aandacht verdienen de kruisingen met scheepvaartroutes (Waal), wegen (waaronder de A325 en zowel de bestaande als de doorgetrokken A15), spoorlijnen (Betuweroute, Betuwelijn, en Arnhem-Nijmegen) en hoogspanningsleidingen.

¹⁸ Daarbij kan gebruik gemaakt worden van de natuurkalender van het ministerie van LNV.

¹⁹ Zie in dit verband ook de inspraakreacties van het Ministerie VROM en de Gemeente Duiven, de Gemeente Overbetuwe en Hulpverlening Gelderland Midden (inspraakreacties nr. 10, 17, 18 en 20, bijlage 2). Speciale aandacht verdienen de kruisingen met scheepvaartroutes (Waal), wegen (waaronder de A325 en zowel de bestaande als de doorgetrokken A15), spoorlijnen (Betuweroute, Betuwelijn, en Arnhem-Nijmegen) en hoogspanningsleidingen.

Daar waar afgeweken wordt van de toetsingsafstand dient aangegeven te worden waarom de toetsingsafstand niet gerealiseerd kan worden. Hierbij dienen de planologische, technische en economische belangen beschouwd te worden.

Geef aan of de uitvoering van dit initiatief kan leiden tot tijdelijke of permanente gebruiksbeperkingen voor activiteiten in de omgeving van de gastransportleidingen.

Op basis van de toetsingsafstand en bebouwingsafstand zal in het MER duidelijk worden gemaakt welke eventuele veiligheidsknelpunten er zijn. Geef aan hoe deze knelpunten zullen worden opgelost. Geef daarbij inzicht in het ruimtebeslag van de nieuwe leiding (zonering) en de maatregelen die worden getroffen om het ruimtebeslag te minimaliseren, waarbij de veiligheid van omwonenden gewaarborgd blijft. Treed over bovenstaande in contact met de lokale en regionale hulpverleningsdiensten.

6. OVERIGE HOOFDSTUKKEN VAN HET MER

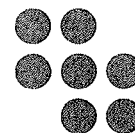
Voor de onderdelen “vergelijking van alternatieven”, “leemten in milieu-informatie”, “evaluatieprogramma” en “samenvatting van het MER” kunnen de wettelijke vereisten als richtlijn voor het MER gebruikt worden. In aanvulling hierop is het ten aanzien van de vorm en presentatie van belang:

- De vergelijking van varianten zo duidelijk mogelijk te presenteren met behulp van tabellen, figuren en kaartmateriaal;
- De samenvatting is het deel van het MER dat vooral wordt gelezen door besluitvormers en sprekers. Daarom verdient dit onderdeel bijzondere aandacht. De samenvatting moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER.

BIJLAGEN

bij de richtlijnen voor het milieueffectrapport
Aardgastransportleiding Angerlo-Beuningen

1. Richtlijnenadvies van de Commissie voor de m.e.r. d.d. 23 mei 2007
2. Ingekomen inspraakreacties en adviezen

Zevenaar

Bureau Energieprojecten
t.a.v. De heer K. v.d. Bosch
Postbus 93144
2509 AC DEN HAAG

SenterNovem Den Haag
Ingekomen post d.d.
11 OKT. 2007
Kenmerk: <i>Dep 0719171</i>
Projectnr:
Trefwoord:

Gemeente Zevenaar

Postbus 10

6900 AA Zevenaar

T (0316) 59 51 11

F (0316) 59 51 00

E gemeente@zevenaar.nl

www.zevenaar.nl

datum: **- 8 OKT. 2007**
ons kenmerk: Zev-Oost-Z07.04293
behandeld door: ing. T. Koenen MSc,
onderwerp: Zonder begeleidend schrijven

Geachte heer Van den Bosch,

Het bijgaande stuur ik u zonder begeleidend schrijven toe:

- Raadsbesluit vaststellen richtlijnen milieueffectrapport Angerlo-Beuningen

Met vriendelijke groeten,

ing. T. Koenen MSc

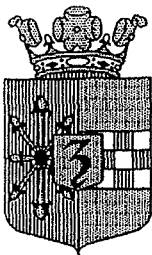
coll:

Bankrekeningnr.
28.50.10.085

Bezoekadres:
Raadhuisplein 1
6901 GN Zevenaar

Openingstijden:
Avondopenstelling:

ma. t/m vr.	8.00-12.30 uur
wo.	18.00-19.30 uur
burgerzaken wo.	16.00-19.30 uur

GEMEENTE ZEVENAAR

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Zevenaar;

overwegende dat Gasunie in verband met de voorgenomen aanleg van twee aardgastransportleidingen tussen Angerlo- en Beuningen een startnotitie m.e.r. heeft opgesteld, de hierop ingekomen inspraakreacties, het toetsingadvies van de Commissie voor de m.e.r. en het gemeenschappelijk voorstel voor de richtlijnen voor het opstellen van het MER Aardgasleiding Angerlo-Beuningen;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Zevenaar:

Onderwerp	Voorstelnummer
Vaststellen richtlijnen milieueffectrapport (MER) Noord-Zuid project Gasunie Leiding Angerlo - Beuningen.	07-076

Gelet op Wet milieubeheer en het Besluit milieu-effectrapportage;

b e s l u i t :

- I. Het gemeenschappelijk advies voor de richtlijnen vast te stellen.
- II. Dat de startnotitie en de richtlijnen leidraad zijn bij het opstellen van het milieu-effectrapport Aardgasleiding Angerlo-Beuningen en richtinggevend zijn voor de inhoud.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar, gehouden op 25 september 2007

De griffier,

De voorzitter,

Onderwerp	Voorstelnummer
Vaststellen richtlijnen milieueffectrapport (MER) Noord-Zuid project Gasunie Leiding Angerlo - Beuningen.	07-076

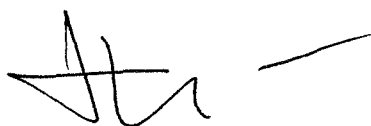
Aardgastransportleiding Angerlo-Beuningen

Richtlijnen voor het milieueffectrapport

Aldus vastgesteld door de raad van de gemeente Zevenaar
29 september 2007
in zijn vergadering van nr: 07-076

De griffier,

De burgemeester,

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING	1
2.	HOOFDPUNTEN VAN HET MER	2
3.	ACHTERGROND EN BESLUITVORMING.....	2
3.1	Achtergrond en doelstelling	2
3.2	Beleidskader.....	2
3.3	Te nemen besluiten en procedures.....	3
4.	VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN	3
4.1	Keuze voorkeurstracé en alternatieven	3
4.2	Meest milieuvriendelijk alternatief.....	4
5.	HUIDIGE SITUATIE EN GEVOLGEN VOOR HET MILIEU	5
5.1	Geohydrologie, bodem en water	5
5.2	Natuur	5
5.3	Landschap, cultuurhistorie en archeologie	6
5.4	Veiligheid.....	6
6.	OVERIGE HOOFDSTUKKEN VAN HET MER.....	7

BIJLAGEN

1. Richtlijnenadvies van de Commissie voor de m.e.r. d.d. 23 mei 2007
2. Ingekomen inspraakreacties en adviezen

1. INLEIDING

N.V. Nederlandse Gasunie heeft het voornemen om tussen Angerlo en Beuningen twee aardgastransportleidingen aan te leggen. Het betreft twee aansluitleidingen van circa 35 km met een doorsnede van 48 inch (120 cm.) en een maximale gasdruk van 79,9 bar¹. De bestemmingsplannen van de gemeenten op het gekozen tracé voor deze aardgasleidingen dienen hiervoor herzien te worden. Ook zijn er vergunningen nodig in het kader van de Wet beheer rijkswaterstaatswerken (Wbr) en de Grondwaterwet (Gww). Ter onderbouwing van de bestemmingsplanherzieningen en de aanvragen van bovengenoemde vergunningen wordt een milieueffectrapport opgesteld.

Voor de herziening van de bestemmingsplannen is de plan-m.e.r.-procedure van toepassing omdat:

- het voorgenomen tracé Natura2000-gebieden (Gelderse Poort, Uiterwaarden Waal) doorkruist;
- de bestemmingsplannen het kader kunnen vormen voor project-m.e.r.-(beoordelings)-plichtige besluiten op grond van de Wbr en Gww.

Met het doorlopen van de project-m.e.r.-procedure wordt tevens invulling gegeven aan de procedurele eisen van een plan-m.e.r.-procedure. Ook inhoudelijk zullen aan de vereisten van beide procedures worden voldaan.

Voor de Wbr-vergunningen is Rijkswaterstaat het bevoegde gezag, voor de Gww-vergunningen de provincie Gelderland. De gemeenten Zevenaar, Duiven, Westervoort, Lingewaard, Overbetuwe, Beuningen, Wijchen, Rijnwaarden en Montferland zijn bevoegd gezag waar het gaat om de herziening van een bestemmingsplannen. Bureau Energieprojecten², ondergebracht bij SenterNovem³, coördineert de bevoegde instanties.

Bij brief van 16 maart 2007 is de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over de richtlijnen voor het milieueffectrapport (MER). De m.e.r.-procedure ging van start met de kennisgeving van de startnotitie in de Staatscourant nr. 57, d.d. 21 maart 2007 en een aantal regionale en lokale weekbladen.

De Commissie voor de m.e.r. heeft haar advies uitgebracht op 23 mei 2007. Dit advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r. – verder aangeduid als ‘de Commissie’. Het bedoelt aan te geven welke informatie het MER moet bieden om het milieubelang volwaardig in de besluitvorming mee te wegen. De Commissie bouwt in haar advies voort op de startnotitie. Dat wil zeggen dat dit advies **niet** zelfstandig leesbaar is, maar in combinatie met de startnotitie moet worden gelezen.

Via SenterNovem, Bureau Energieprojecten heeft de Commissie kennis genomen van de inspraakreacties en adviezen⁴. Dit advies verwijst naar een reactie als die nieuwe inzichten naar voren brengt over specifieke lokale milieumomstandigheden of te onderzoeken alternatieven.

De richtlijnen van de Raad van de gemeente Zevenaar voor het milieueffectrapport voor de aardgastransportleiding Angerlo-Beuningen van Gasunie zijn hierna weergegeven. Deze richtlijnen zijn voor een zeer groot deel conform het richtlijnenadvies van de Commissie voor de milieueffectrapportage.

De startnotitie geeft voor veel onderdelen aan wat in het MER aan de orde zal komen. Onderstaande richtlijnen zijn gericht op die onderwerpen die in het MER een nadere uitwerking of

¹ Per brief van 20 april 2007 heeft de Gasunie aangegeven dat het compressorstation bij Beuningen vervalt en vervangen wordt door uitbreiding van de afsluiterlocatie bij Hernen tot een reduceerstation. Deze afsluiterlocatie is onderdeel van de m.e.r.-procedure voor de gasleiding Beuningen-Odiliapeel.

² Een samenwerkingsverband tussen de ministeries van EZ, VROM en LNV.

³ Een agentschap van het ministerie van EZ.

⁴ Zie bijlage 2.

andere aanpak behoeven dan in de startnotitie is voorgesteld. Voor alle niet hieronder genoemde onderwerpen is de in de startnotitie voorgestelde aanpak richtlijn voor het MER.

Wat betreft de opzet van het MER wordt Gasunie verzocht het MER zodanig in te richten dat de watergerelateerde onderwerpen gemakkelijk terug te vinden zijn (in eigen waterparagrafen en/of door het opnemen van een index). Dit vergemakkelijkt het gebruik van het MER voor de Gww-vergunningverlening en bij het doorlopen van de watertoets bij bestemmingsplanherzieningen.

2. HOOFDPUNTEN VAN HET MER

De Raad van de gemeente Zevenaar beschouwt de volgende punten als essentiële informatie in het milieueffectrapport. Dat wil zeggen dat het MER onvoldoende basis biedt voor het meewegen van het milieubelang in de besluitvorming, als de volgende informatie ontbreekt:

- Uitwerking van zowel de noordelijke als de zuidelijke variant tussen Angerlo en Bemmelo, en een op basis van de gevonden effecten onderbouwde keuze voor één van deze varianten.
- Een onderbouwing van de keuze van het voorkeustracé (zowel de keuze van de route door Nederland, als het regionale tracé Angerlo-Beuningen), met specifiek aandacht voor milieugerelateerde argumenten.
- Een adequate gebiedsbeschrijving en (ecologische) effectbeschrijving voor de passages door/nabij Natura 2000-gebieden en andere beschermde gebieden, waaronder EHS-gebieden en aardkundige waardevolle doorkruisingen.
- Een beschrijving van de effecten van de verschillende alternatieven op de veiligheid van mensen (plaatsgebonden risico en groepsrisico). De risicoschattingen dienen gemaakt te worden zoals wettelijk is voorgeschreven.
- Een heldere samenvatting die zelfstandig leesbaar is en een goede afspiegeling is van de inhoud van het MER.

3. ACHTERGROND EN BESLUITVORMING

3.1 Achtergrond en doelstelling

Achtergronden en doelstelling zijn in de startnotitie beschreven en kunnen in het MER worden overgenomen.

3.2 Beleidskader

Natuurwetgeving

Beschrijf in het MER hoe de provincie Gelderland de beschermingsregimes voor de (Provinciale) Ecologische Hoofdstructuur en andere gebieden met natuurwaarden toepast en welke consequenties dit heeft voor de realisatie van de aardgasleidingen. Beschrijf eveneens hoe de provincie in geval van effecten op deze gebieden omgaan met compensatie en saldering en welke consequenties dit heeft voor de realisatie van de aardgasleidingen.

De Gelderse Poort en de uiterwaarden van de Waal zijn aangewezen als Natura 2000-gebieden en zijn daarmee beschermde gebieden in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998. Beschrijf hoe met deze verschillende beschermingsregimes wordt omgegaan en welke consequenties dit heeft voor de realisatie van de aardgasleidingen.

Wetgeving externe veiligheid

De huidige regelgeving voor externe veiligheid bij hogedruk aardgasleidingen⁵ wordt momenteel herzien⁶. Omdat bij de besluitvorming moet worden uitgegaan van de dan geldende regelgeving dient het initiatief getoetst te worden aan zowel de huidige als toekomstige regelgeving op het gebied van externe veiligheid⁷.

Regionaal Plan Stadregio Arnhem-Nijmegen 2005-2020

Het regionaal ruimtelijk beleid is vastgelegd in het Regionaal Plan Stadsregio Arnhem-Nijmegen 2005-2020. Dit Plan dient als beleidskader voor gemeentelijke bestemmingsplannen. Geef aan welke consequenties dit plan heeft voor de realisatie van de aardgasleidingen.

Beleidslijn grote rivieren

De beleidslijn grote rivieren beschrijft het afwegingskader voor de toelaatbaarheid van activiteiten in het rivierbed. Zij vormt het toetsingskader voor de verlening voor vergunningen op grond van de Wet beheer rijkswaterstaatswerken in het rivierbed. Geef aan welke consequenties deze beleidslijn heeft voor de realisatie van de aardgasleidingen.

3.3 Te nemen besluiten en procedures

De startnotitie gaat in op de te nemen besluiten en de te volgen (m.e.r.- en PWC⁸-)procedures. Speciale aandacht wordt gevraagd voor de Habitattoets conform de Natuurbeschermingswet 1998⁹. De Habitattoets kan maximaal uit drie fasen bestaan:

- de Oriëntatiefase (voorheen vaak voortoets genoemd), waarbij wordt bepaald of er sprake kan zijn van nadelige (cumulatieve) gevolgen¹⁰ voor Natura 2000-gebieden. Indien significante gevolgen al kunnen worden uitgesloten dient de Verslechterings- en Verstoringstoets te worden uitgevoerd;
- de Passende beoordeling in geval van kans op significante negatieve effecten. Indien met zekerheid kan worden gesteld dat er geen significante gevolgen zullen optreden zal de Verslechterings- en Verstoringstoets moeten worden uitgevoerd;
- de ADC-fase, in geval in de Passende beoordeling significante effecten niet met zekerheid kunnen worden uitgesloten. Hierbij moeten maximaal drie vragen beantwoord worden:
 - Zijn er Alternatieven die geen of minder schade toebrengen aan het Natura 2000-gebied?
 - Zijn er Dwingende redenen van groot maatschappelijk belang?
 - Indien er geen alternatieven zijn, maar wel dwingende redenen van groot openbaar belang; is Compensatie mogelijk?

4. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN

4.1 Keuze voorkeurstracé en alternatieven

Geef in het MER een onderbouwing van de tracékeuze. Geef daarbij inzicht in de karakteristieken van mogelijke tracés, onder meer in de lengtes van doorsnijdingen van (ecologisch, aardkundig en landschappelijk) kwetsbaar gebied, de voor veiligheid relevante toetsingsafstanden en de (technische en procedurele) moeilijkheidsgraad van de realisatie van de routes. On-

⁵ Circulaire Zonering langs hogedruk aardgastransportleidingen, 1984.

⁶ Hier wordt ook op gewezen door de Gemeente Westervoort en de Gemeente Duiven (inspraakreacties nr. 7 en 17, bijlage 2).

⁷ De Minister van VROM heeft aangegeven in de tweede helft van 2007 een voorstel te doen voor een AMvB 'Buisleidingen'. Anticipeer hier zo goed mogelijk op.

⁸ Planologische werkcommissie.

⁹ Natuurbeschermingswet 1998, artikel 19d tot en met 19k. Zie ook Algemene handreiking Natuurbeschermingswet 1998 (LNV 2005).

¹⁰ Bijvoorbeeld cumulatieve gevolgen van de A15 en de zuidelijke variant. Zie in dit verband ook de inspraakreactie van de Gelderse Milieufederatie (inspraakreactie nr. 8, bijlage 2).

derbouw vervolgens op grond van welke overwegingen de keuze voor het voorkeurstracé is gemaakt.

Beschrijf de relatie met en de randvoorwaarden gevormd door de plannen voor de Huissense Waarden, Angerensche en Doorenborgsche buitenpolder (het gaat hier om kleiwinning, ontgronding en natuurontwikkeling).

Geef de gevolgen aan van het niet realiseren van het compressorstation bij Beuningen voor de tracékeuze van zowel deeltraject Angerlo-Beuningen als Beuningen-Odiliapeel.

In de inspraakreactie van de Stadsregio Arnhem-Nijmegen is aangegeven dat de gekozen noordelijke variant bij Duiven bij het bedrijventerrein Centerport Noord een nieuw tracé vormt, terwijl de zuidelijke variant een strakke bundeling met het bestaande tracé en de aan te leggen doortrekking van de A15 mogelijk maakt¹¹. Werk in het MER beide varianten uit¹². Breng bij uitwerking van de zuidelijke variant van het tracé Angerlo-Bemmel in beeld welke consequenties de keuze voor dit tracé heeft voor de tracékeuze voor rijksweg A15¹³. Neem contact op met Rijkswaterstaat om te bezien hoe in de corridor Duiven-Zevenaar bundeling gerealiseerd kan worden.

Het in de startnotitie voorgestelde tracé in het westelijke deel van de gemeente Overbetuwe is in de ogen van gemeente Overbetuwe niet optimaal, vanwege reeds geplande ontwikkelingen en de locatie van de kruisingen met de A15 en de Betuweroute. Presenteer daarom in het MER alternatieven voor dit tracédeel. Gedacht wordt daarbij aan een verschuiving in oostelijk richting over bijvoorbeeld enkele tientallen of honderden meters ten opzichte van de ligging van het tracé in de startnotitie. Beoordeel het voorgestelde tracé en de alternatieven daarvoor globaal. Selecteer – na overleg met de gemeente Overbetuwe¹⁴ – het tracé dat in het MER als voorkeurstracé volwaardig uitgewerkt wordt.

4.2 Meest milieuvriendelijk alternatief

Bij de ontwikkeling van het meest milieuvriendelijke alternatief (mma) dient aandacht te besteden aan minimalisering van effecten door de fasering en wijze van aanleg, en mogelijkerwijs door andere, realistische ruimtelijke varianten te ontwikkelen c.q. in beschouwing te nemen. Aandachtspunten zijn:

- de ruimtelijk gezien meest milieuvriendelijke tracévariant, bijvoorbeeld ten aanzien van plangebied Danenberg¹⁵;
- minimalisering van nadelige ecologische effecten tijdens de aanleg, bijvoorbeeld door seizoensplanning of door keuzes in de wijze van aanleg (minimalisering van verstoring door geluid, licht en beweging in met name Natura2000-gebieden en EHS);
- cultuurhistorische, archeologische en landschappelijke inpassing en de passage van waardevolle landschappelijke elementen;
- woon- en leefomgevingskwaliteit: minimale overlast voor omwonenden tijdens de aanleg en minimale veiligheidsrisico's tijdens zowel de aanleg- als de gebruiksfase;
- minimalisering van gebruiksbeperkingen voor andere in het studiegebied voorkomende functies;
- minimalisering van de breedte van de werkstrook, met name in kwetsbare gebieden.

¹¹ Zie inspraakreactie van de Stadsregio Arnhem-Nijmegen (inspraakreactie nr. 1, bijlage 2).

¹² Zie in dit verband ook de inspraakreactie van de Gemeente Westervoort (inspraakreactie nr. 7, bijlage 2).

¹³ Dat wil zeggen: in hoeverre legt een nieuwe gasleiding op het zuidelijke tracé beperkingen op in de keuze van het tracé voor rijksweg A15.

¹⁴ In zijn reactie (nr. 18) schrijft gemeente Overbetuwe: "Nader overleg dient plaats te vinden om te komen tot een optimale en zo gunstig mogelijke ligging van de gastraportleiding."

¹⁵ Zie in dit verband ook de inspraakreacties van Anonymus, K, van der Meulen en de Gemeente Duiven (inspraakreacties nr. 5, 14 en 17, bijlage 2).

5. HUIDIGE SITUATIE EN GEVOLGEN VOOR HET MILIEU

De startnotitie biedt een goede richtlijn voor de in het MER per deeltraject te beschrijven huidige situatie, autonome ontwikkelingen¹⁶ en milieugevolgen van het voornemen en de alternatieven. Presenteer in het MER per deeltraject een factsheet.

In de volgende paragrafen worden in aanvulling op de startnotitie enkele accenten gelegd voor de in het MER te beschrijven milieuaspecten.

5.1 Geohydrologie, bodem en water

Het studiegebied is gevarieerd in hoogteligging en wordt gekenmerkt door een afwisseling van geologische afzettingen. Beschrijf de (tijdelijke) gevolgen van de aanleg van de gastransportleidingen op de bodemopbouw.

In het MER dient het geohydrologisch systeem in kaart te worden gebracht. De geohydrologische beschrijving dient zich te richten op het grondwatersysteem, met aandacht voor grondwaterstromen en stromingspatronen (kwel en inzijging). Waar relevant dient een relatie te worden gelegd met de diepere geologische lagen. Speciale aandacht is nodig voor de gebieden met 'natte natuur'.

Geef inzicht in de effecten van graven en bronbemaling op het geohydrologisch systeem (onder andere op inzijging en, indien van toepassing, waterwinning). Dit kan geïllustreerd worden aan de hand van contourkaarten van de (freatische) grondwaterstandverandering. Ga ook in op de mogelijke aantasting (verdroging) van waardevolle geologische lagen of bodemtypen. Besteed eveneens aandacht aan de eventuele effecten van het testen van de leidingen.

In de nabijheid van de kruisingen van het tracé met het rivierbed en in de Loowaard en Huis-sensche waarden-zuid zijn (potentiële) puntverontreinigingen aanwezig¹⁷. Ook kan er op delen van het tracé sprake zijn van diffuse verontreinigingen. Presenteer in het MER het mogelijke effect van graaf- en bemalingswerkzaamheden ter plaatse van het tracé op de verspreiding van deze verontreinigingen. Geef tevens inzicht in hoe op verantwoorde wijze met de verontreinigingen wordt omgegaan (bijvoorbeeld: in depot gezet, saneren).

5.2 Natuur

Huidige situatie

Neem in het MER kaarten op waarop de ligging van Natura 2000-gebieden, beschermde natuurmonumenten, EHS-gebieden en andere gebieden met een beschermde status duidelijk staat aangegeven.

¹⁶ Uit de inspraakreacties blijkt dat de autonome ontwikkeling zoals weergegeven in de startnotitie niet geheel actueel/juist is. Zie in dit verband de inspraakreacties van de Gemeente Westervoort (waterbergingsopgave in de Duivense Broek; bouwlocatie tussen Westervoort en Duiven), Gelderse Milieufederatie (ontwikkeling landschapspark Danenberg), de Provincie Gelderland (achterhaalde reservering MTC-terrein bij Valburg; ontwikkeling regionaal opstappunt (ROP)), de Gemeente Duiven (o.a. aanleg Deltalijn; geen zoekgebied voor functie wonen tussen Duiven en Zevenaar) en de Gemeente Overbetuwe (o.a. bedrijventerrein Merm; natuurontwikkeling rond Landgoed Loenen bij Slijk-Ewijk) (inspraakreacties 7, 8, 12, 17 en 18, bijlage 2). In Zevenaar is op het ogenblik een voorontwerpbestemmingsplan in procedure om de bouw van 450 woningen op de locatie Reisenakker mogelijk te maken. In de startnotitie is dit gebied niet gemarkeerd als toekomstige bebouwing.

¹⁷ Zie in dit verband de inspraakreactie van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat (inspraakreactie nr. 11, bijlage 2).

Geef ook (op kaart) een duidelijk beeld van voorkomen en verspreiding van de kwalificerende habitats en soorten in de Natura 2000-gebieden en van doeltypen en doelsoorten in de EHS-gebieden. Bied inzicht in de ecologische relaties in deze gebieden (functie als leefgebied, eco-hydrologische relaties) en de mate van kwetsbaarheid van deze relaties. Indien geen actuele gegevens beschikbaar zijn wordt geadviseerd een aanvullend onderzoek uit te voeren in deze gebieden.

Effecten

Het MER dient inzicht te bieden in de ecologische effecten van de verschillende alternatieven. Ga daarbij in op de tijdelijke effecten in de aanlegfase (zoals effecten van verstoring door geluid, verlichting en vervoersbewegingen) en op de langere termijneffecten van vergraving (zoals verstoring van de profielopbouw). Ga eveneens in op de effecten van bronbemaling. Beoordeel de regeneratiemogelijkheden van (karakteristieke) habitats in termen van kwetsbaarheid, (on)vervangbaarheid en hersteltijd. Motiveer de noodzaak voor het al dan niet uitvoeren van een Passende Beoordeling of Verslechterings- en Verstoringstoets.

Ten behoeve van een mogelijke ontheffingsaanvraag ingevolge de Flora- en faunawet zullen de nadelige effecten op beschermde soorten in kaart moeten worden gebracht. Geef in het MER aan of op grond van de beschikbare informatie te verwachten is dat er een ontheffing aangevraagd moet worden en of het aannemelijk is dat deze verleend kan worden.

Geef aan welke ruimte de planning voor de aanleg en ingebruikname van de gastransportleidingen laat om milieueffecten (met name effecten op de natuur) zoveel mogelijk te vermijden¹⁸.

5.3 Landschap, cultuurhistorie en archeologie

Gezien het karakter van het studiegebied dient specifiek aandacht uit te gaan naar landschap (inclusief aardkundige/geomorfologische waarden), cultuurhistorie en archeologie. Beschrijf in het MER de betekenis en de relatieve zeldzaamheid van de landschappelijk, cultuurhistorisch en archeologisch waardevolle elementen in (de directe omgeving van) het plangebied. De beoordeling van het tracé(s) dient hierop te zijn toegespitst. Denk bijvoorbeeld aan aantasting van gaafheid en samenhang.

Geef aan hoe bij planontwikkeling en uitvoering rekening zal worden gehouden met aanwezige waarden.

5.4 Veiligheid

In de startnotitie staat al aangegeven dat een veiligheidsanalyse van de voorgenomen activiteit wordt uitgevoerd (plaatsgebonden risico en groepsrisico). Besteed in het MER enerzijds aandacht aan het risico van de gastransportleiding voor de omgeving en anderzijds aan het risico van activiteiten in de omgeving voor de gastransportleidingen¹⁹, onder andere door te inventariseren welke (beperkt) kwetsbare objecten beïnvloed kunnen worden door de gastransportleiding en tevens welke inrichtingen door een incident met de transportleiding nieuwe incidenten kunnen veroorzaken of andersom (BEVI-, BRZO-inrichtingen). Ook speciale aandacht verdienen de kruisingen met scheepvaartroutes (Waal), wegen (waaronder de A325 en zowel de bestaande als de doorgetrokken A15), spoorlijnen (Betuweroute, Betuwelijn, en Arnhem-Nijmegen) en hoogspanningsleidingen.

¹⁸ Daarbij kan gebruik gemaakt worden van de natuurkalender van het ministerie van LNV.

¹⁹ Zie in dit verband ook de inspraakreacties van het Ministerie VROM en de Gemeente Duiven, de Gemeente Overbetuwe en Hulpverlening Gelderland Midden (inspraakreacties nr. 10, 17, 18 en 20, bijlage 2). Speciale aandacht verdienen de kruisingen met scheepvaartroutes (Waal), wegen (waaronder de A325 en zowel de bestaande als de doorgetrokken A15), spoorlijnen (Betuweroute, Betuwelijn, en Arnhem-Nijmegen) en hoogspanningsleidingen.

Daar waar afgeweken wordt van de toetsingsafstand dient aangegeven te worden waarom de toetsingsafstand niet gerealiseerd kan worden. Hierbij dienen de planologische, technische en economische belangen beschouwd te worden.

Geef aan of de uitvoering van dit initiatief kan leiden tot tijdelijke of permanente gebruiksbeperkingen voor activiteiten in de omgeving van de gastransportleidingen.

Op basis van de toetsingsafstand en bebouwingsafstand zal in het MER duidelijk worden gemaakt welke eventuele veiligheidsknelpunten er zijn. Geef aan hoe deze knelpunten zullen worden opgelost. Geef daarbij inzicht in het ruimtebeslag van de nieuwe leiding (zonering) en de maatregelen die worden getroffen om het ruimtebeslag te minimaliseren, waarbij de veiligheid van omwonenden gewaarborgd blijft. Treed over bovenstaande in contact met de lokale en regionale hulpverleningsdiensten.

6.

OVERIGE HOOFDSTUKKEN VAN HET MER

Voor de onderdelen “vergelijking van alternatieven”, “leemten in milieu-informatie”, “evaluatieprogramma” en “samenvatting van het MER” kunnen de wettelijke vereisten als richtlijn voor het MER gebruikt worden. In aanvulling hierop is het ten aanzien van de vorm en presentatie van belang:

- De vergelijking van varianten zo duidelijk mogelijk te presenteren met behulp van tabellen, figuren en kaartmateriaal;
- De samenvatting is het deel van het MER dat vooral wordt gelezen door besluitvormers en insprekers. Daarom verdient dit onderdeel bijzondere aandacht. De samenvatting moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER.

BIJLAGEN

bij de richtlijnen voor het milieueffectrapport
Aardgastransportleiding Angerlo-Beuningen

1. Richtlijnenadvies van de Commissie voor de m.e.r. d.d. 23 mei 2007
2. Ingekomen inspraakreacties en adviezen

